

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้เป็นการนำเสนอวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ผู้เขียนได้กำหนดประชากร (Population) และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำนวน 631,429 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จำนวน 631,429 คน โดยใช้การคำนวณจากตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูป โดยผู้เขียนกำหนดระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยคำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1993) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้เขียนได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1993) โดยผู้เขียนกำหนดระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนของประชากร
 e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (การวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่า $n = \frac{631,429}{1 + (631,429 \times (0.05)^2)}$
 $= 400$

จากนั้นผู้เขียนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนจำนวนประชากรแต่ละอำเภอ 7 แห่ง คือ

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	อำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1	เมืองนครปฐม	160,321	58	14.50
2	นครชัยศรี	94,465	57	14.25
3	สามพราน	134,029	57	14.25
4	พุทธมณฑล	20,908	57	14.25
5	บางเลน	75,689	57	14.25
6	ดอนตูม	32,851	57	14.25
7	กำแพงแสน	112,918	57	14.25
รวม		631,429	400	100.00

เครื่องมือในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้เขียนวิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ลักษณะเป็นแบบให้ตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2542 เป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert อ้างถึงในยุทธ ไกรวรรณ, 2550 : 46) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert อ้างถึงในยุทธ ไกรวรรณ, 2550 : 48) มี 5 ระดับ

โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปรผลตอนที่ 2 และตอนที่ 3 แปลความหมายของข้อมูลโดยพิจารณาจากระดับค่าเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ โดยปรับใช้เกณฑ์ของชูศรี วงศ์รัตนะ (2544 : 75) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็น/ประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้เขียนสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ เกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล และการสร้างเครื่องมือจากตำรา เอกสาร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างในข้อ 2 โดยผ่านการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมภาคนิพนธ์และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ทั้งนี้ใช้เกณฑ์การพิจารณาค่าความสอดคล้องเท่ากันหรือมากกว่า 0.6 แสดงว่ามีความเหมาะสม และเลือกเฉพาะข้อที่อยู่ในเกณฑ์ไปใช้เป็นแบบสอบถามต่อไป มีค่าเท่ากับ 0.85
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในจังหวัดนครปฐม (Cronbach, 1974 : 161) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามต่อไป
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากนำไปทดลองใช้ตามข้อ 4 มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม เท่ากับ 0.944

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากโครงการบัณฑิตศึกษา ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้เขียนนำแบบสอบถามเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลโดยการส่ง - รับเอกสารทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการประมวล และนำเสนอ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 สำหรับการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) และหาระดับความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ครามอร์ส วี (Cramer's V) ซึ่งกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การแปลผลระดับความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ครามอร์ส วี (วิสาร เกษประทุม, 2545 : 229) มีความหมายดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์ ครามอร์ส วี เท่ากับ 1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ (Perfect Association)

- ค่าสัมประสิทธิ์ ครามอร์ส วี อยู่ระหว่าง 0.76 – 0.99 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก (Very Strong Association)

- ค่าสัมประสิทธิ์ ครามอร์ส วี อยู่ระหว่าง 0.56 – 0.75 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (Strong Association)

- ค่าสัมประสิทธิ์ ครามอร์ส วี อยู่ระหว่าง 0.26 – 0.55 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง (Moderate Association)

- ค่าสัมประสิทธิ์ ครามอร์ส วี อยู่ระหว่าง 0.01 – 0.25 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันบ้าง (Weak Association)

- ค่าสัมประสิทธิ์ ครามอร์ส วี มีค่าเท่ากับ 0 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเลย (No Association)

3.2 สำหรับการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ค่าสัมประสิทธิ์มีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ซึ่งค่า r มีความหมายดังนี้

- ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
- ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
- ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า x และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและ

มีความสัมพันธ์กันมาก

- ค่า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามและ

มีความสัมพันธ์กันมาก

- ค่า $r=0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- ค่า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

การแปลผลระดับความสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550 : 314) มีความหมายดังนี้

ความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (0.70 – 0.90) แสดงว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (ถ้าสูงกว่า 0.90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.50 (0.30 – 0.70) แสดงว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.00 (0.30 และต่ำกว่า) แสดงว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.00 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม โดยการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการพรรณนา